

der maa være temmelig betydelige Forretninger. Ogsaa troer jeg, at de Skifteindtægter, som Amtsforvalteren paa Hirschholm har, ere i Forhold til hans øvrige Embedsindtægter saa betydelige, at en Godtgjørelse vil være nødvendig. Jeg skulde derfor troe, at den Regel, man vil gjøre gjældende for alle andre Steder, skulde ogsaa gjøres gjældende paa de Dele af det kongelige Gods, som bestyres af Amtsforvaltere.

Ordføveren: Jeg maa tillade mig at bemærke til hvad den høitærede Taler, der nu satte sig, yttrede, at Lovudkastet dog egentlig ikke udtaler noget Bestemt om Erstatning eller hvem der skal have Erstatning. Det er et Spørgsmaal, der vistnok senere maa kunne afgjøres. Paa Godserne er det dog i Almindelighed Godsforvalterne, som bestyre Skiftevesenet, og idetmindste de større Godser kunne ikke undvære en Forvalter; en Saadan maae Godseierne dog lønne. Derimod paa de kongelige Godser, hvor Skifteforretningerne bestyres af Amtsforvalterne, har Udvalget ikke fundet nogen Betænkelighed ved, at Loven indeholder den Bestemmelse, at de indtil videre kunne vedblive at fungere som Skifteforvaltere, indtil enten Embedet bliver vacant, eller tilfald naar det kunde skee uden Byrde for Statskassen. Det maa ogsaa tages i Betragtning, at Amtsforvalterne ere kongeligt ansatte Embedsmænd.

Stampe: Jeg vilde have tilladt mig at udtale, hvad der for i forveien er udtalt af den næstsidste høitærede Taler. Det forekommer ogsaa mig, at Staten i det Tilfælde, som er undergivet nærværende Lov, naar den betragtes som Godseier, maa staae aldeles ved Siden af den private Godseier, og at man ikke, for maaskee at spare Statskassen en dog ikke stor Sum, bør fravige det Princip, som gaaer igennem det foreliggende Lovforslag.

Orsted: Jeg maa bemærke, at jeg aldeles ikke har tænkt mig, at Godseierne kunne faae nogen Erstatning for den Skiftejurisdiction, som betages dem. Naar den ligesvem ved Lov er betagen dem, uden at der er forbeholdt dem Erstatning, vil der neppe derom siden kunne være Tale. Det vil i alt Fald være en Billighedsforsag, om man i nogle Tilfælde vil give en saadan Erstatning; men noget Retsskrav kan man

ikke have paa Erstatning for de Rettigheder, Loven har betaget dem, naar denne Lov ikke har forbeholdt dem samme. Hvad der angaaer, at Forvalterne ere kongelige Embedsmænd, da ere de dog egentlig ikke det Slags Embedsmænd, der udøve Jurisdiction. Men forresten har jeg aldeles Intet imod, at de kunde synes at være en fuldkommen Betyggelse ved Amtsforvalternes Skiftejurisdiction end der er ved de private Godseieres eller Godsforvalternes Skiftejurisdiction i Almindelighed, skjøndt jeg troer, at der paa mange private Godser er sørget ligesaa godt for Skifteforvaltningen og for Overformynderiet, som der er gjort i Amtstuedistrikterne. Men det forekommer mig, at det uden Hensyn dertil dog ikke er principmæssigt eller ganske værdigt, at Staten der, hvor den er Godsbestøder, forbeholder sig en Rettighed, som man negter de Private. Naar man ikke finder Betænkelighed i at betage alle Private denne Rettighed, eller finder noget Kald til derfor at give dem Erstatning, hvilket jeg ikke troer de kunne vente dem, saa seer jeg ikke, at det er passende, at man forholder sig anderledes paa de Amtstuedistrikter, som bestaae af kongelige Godser og hvor Skifteforvaltningen hidtil har været forbeholdt Amtsforvalteren.

Da Ingen videre ønskede Ordet fatte Formanden under Afstemningen om Sagen skulde gaae til anden Behandling, hvilket eenstemmigt antoges med 37 Stemmer.

Man gik derefter over til den næste Sag paa Dagsordenen, nemlig anden Behandling af Sagen angaaende Forslag til Lov, hvorved Indfødsret meddeles forskjellige Udlandinge, hvortil intet Endringsforslag var stillet, og hvorover Ingen ønskede at yttre sig.

Formanden: Som jeg tidligere har bemærket, betragter jeg enhver enkelt af de forskellige Personer, som ved dette Lovforslag meddeles Indfødsret, som en for sig bestaaende Paragraph. Men jeg har derhos tilladt mig at bemærke, at, hvis der ikke af nogen Enkelt gjordes Fordring paa særskilt Afstemning over hver Enkelt, saa vilde der vist heller ikke være Noget imod at sætte Lovforslaget under Afstemning som en samlet Paragraph. Jeg tør derfor forespørge, om der er Noget, der ønsker, at